

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

р і Л П А П І Д А Є

В Ч Е . Е К Р Е Т А Р

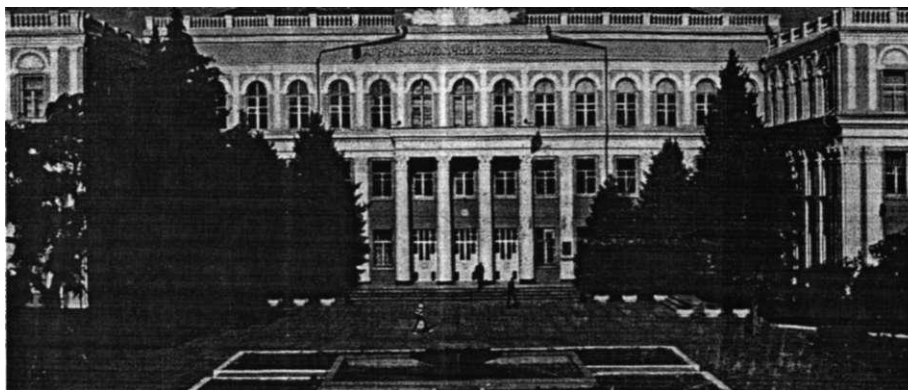
ЗБІРНИК

НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

(ЕКОНОМІКА НАУКИ)

№ 5

Мелітополь, 2009

(

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ
ТДАТУ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ)

№ 5

Мелітополь
2009

ЗМІСТ

УДК 631.1(06)

Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. В.А. Рульєва. - Мелітополь: Вид-во Мелітопольська топографія «Люкс», 2009. - № 5. - 366 с.

У матеріалах збірника наукових праць обґрунтовуються концептуальні напрями стратегічного розвитку аграрного сектору економіки України. Висвітлюються особливості формування господарського механізму аграрних підприємств в умовах глобалізації економіки. Містяться пропозиції щодо вирішення проблем розвитку економіки, менеджменту, Маркетингу, бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств та сільськогосподарського дорадництва.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії:

Рульєв В.А. - д.е.н., професор, директор ННІ економіки та бізнесу ТДАТУ

Заступник голови:

Григор'єв С.М. - к.е.н., доцент, заступник директора ННІ економіки та бізнесу ТДАТУ з науки

Відповідальний за випуск збірника:

Сахно Л.А. - к.е.н., доцент, заступник декана факультету економіки та бізнесу

Відповідальний секретар:

Попова Т.В. - к.е.н., доцент, заступник декана факультету економіки та бізнесу

Члени редакційної колегії:

Кропивко М.Ф. - д.е.н., професор, академік УААН, член наглядової ради ТДАТУ

Даній О.І. - лей., професор

Плаксігінко В.Я. - д.е.н., професор

Мірмуль Л.О. - д.е.н., професор

Чиннім и Ф.В. - д.е.н., професор

Кирміні С.В. - к.е.н., доцент, декан факультету економіки та бізнесу ТДАТУ

Львівська М.І. - к.е.н., доцент, інж. кпф менеджменту та маркетингу

Ірустінок П.М. - к.і.н., професор, інж. кпф організації виробництва та агробізнесу

Норосні І. М. І. (), И, - к.е.н., доцент, ній. кпф бухгалтерського обліку та аудиту

Піліпівська І. П. - к.е.н., доцент, ній. кпф аналізу та контролінгу

Мійкітеш. О.М. - К.ф.н., доцент, інж. кпф українознавства

Иич (И), к в н., №11114(1. ній кафедри фінансів та кредиту

Друмуимш * рiшенням Вченої ради Таврійського ДАТУ (протокол № 5 від 16 05 2009).

Саїлошво про держвну регетраїю КВ № 14207-3178Р від 30.05.2008

О Таврійський державний агротехнологічний університет,
ННІ економіки та бізнесу ТДАТУ, 2009
Міністерство аграрної політики

1. *Агєєва І.В., Назарова О.П, Марченко І.Ф.*
Моделювання іноземних інвестицій в економіку регіону
2. *Александрова А.І.*
Соціально-демографічні аспекти розвитку домогосподарств Харківської області
3. *Арєстенко Т.В., Арєстенко В.В.*
Зміцнення економічної безпеки підприємств АПК при виході на зовнішні ринки в контексті забезпечення ІХ конкурентоспроможності
4. *Артеменко О. О.*
Стан технічного забезпечення та перспективи розвитку виробництва продукції рослинництва
5. *Артюх Т.О.*
Сучасні аспекти експорту овочевої продукції України
6. *Бабенко А.Г.*
Концептуальні основи державного регулювання сільського господарства
7. *Бабенко - Левада В. Г.*
Банківська система України в умовах світової фінансової кризи: стан та перспектива
8. *Батюк Б.Б, Батюк О.Я.*
Альтернативна енергія в сільському господарстві: переваги та недоліки
9. *Безкровний А. В.*
Ціновий паритет в АПК: проблеми та шляхи їх вирішення
10. *Бєзн'ята І. В.*
Оптимізація обсягів і складу виробничих запасів в приватних сільськогосподарських підприємствах
11. *Белєй С.І.*
Управління сільськогосподарським підприємством у ринкових умовах
12. *Бєрезюк С.В.*
Техніко-тєхнологічне забезпечення землеробства як фактор підвищення його ефективності
13. *Бєрезюк /ОБ*
Експортний потенціал аграрною сектору Вінницької області
14. *Бєрезяк П.*
Зарубіжний досвід у сфері ведення інтенсивного молочного скотарства
15. *Білик Т.М.*
Роль державних закладів в забезпеченні діяльності консультативних служб

16.	<i>Бірченко Н.О.</i> Раціональні шляхи запобігання ціновому та агротехнологічному ризику	95	32.	<i>Гіржева О.М.</i> Підвищення прибутковості і рентабельності виробництва молока	187
17.	<i>Богінська Л. О.</i> Амортизація земельного потенціалу сільськогосподарських підприємств: наше бачення	101	33.	<i>Гіряк К.М.</i> Ефективність управлінських рішень підприємств з виробництва свинини	194
18.	<i>Бралан В.П., Горобець Т.П.</i> Методика аудиту розрахунків з постачальниками і підрядниками	106	34.	<i>Годуб Н.О.</i> Екологічний аудит земель сільськогосподарського призначення	199
19.	<i>Брик Г. В.</i> Факторний аналіз економічної ефективності сільськогосподарських підприємств Львівської області	m	35.	<i>Горанець І.С.</i> Особливості розвитку конкурентного середовища товарних сегментів ринку агропродовольчої продукції	205
20.	<i>Брусенко М. А.</i> Пріоритети аграрної політики як сполучна ланка між стратегіями та планами галузевого розвитку	119	36.	<i>Горбань Н.В.</i> Сучасні аспекти формування доходів місцевого бюджету	212
21.	<i>Васильчак С. В., Жидяк О. Р.</i> Інноваційні шляхи розвитку аграрного сектора	125	37.	<i>Григор 'єв С.М., Боравські П.</i> Передумови створення сільськогосподарських дорадчих служб на базі аграрних ВНЗ	218
22.	<i>Вишневецька О.М.</i> Сталий розвиток підприємств сільських територій в умовах загострення кризових явищ	129	38.	<i>Губа М.І., Боліла С.Ю., Боліла А.О.</i> Стратегія підвищення конкурентних переваг підприємства м'ясопереробної галузі	224
23.	<i>Власюк Ю.О.</i> Інформаційне забезпечення управління інвестиційною діяльністю	136	39.	<i>Губенко В.І.</i> Інноваційний розвиток аграрного сектору економіки та його наслідки	231
24.	<i>Войтович Н.В.</i> Стратегічне маркетингове планування молокопереробних підприємств в умовах нестабільної ринкової економіки	140	40.	<i>Гуторов О.І., Гуторова О.О.</i> Оцінка ефективності діяльності аграрних підприємств за допомогою «SPACE» - методу	237
25.	<i>Войтюк А.В.</i> Становлення ринку іпотечного кредитування в сільському виробництві України	145	41.	<i>Данько Ю.і.</i> Сучасний стан розвитку маркетингової діяльності сільськогосподарських підприємств Сумської області	244
26.	<i>Воронезька І. С.</i> Маркетингове забезпечення конкурентоспроможності агропромислового виробництва	151	42.	<i>Васильчак С. В., Дацюк-Томчук М. Б.</i> Основні особливості ефективного збуту молочних підприємств	251
27.	<i>Вороновська О. В.</i> Екологічний маркетинг в аграрній сфері	158	4 і.	<i>ДШК Івська Л.В.</i> Держава і кооперативне будівництво в Україні	255
28.	<i>Гайдучок Г.С.</i> Ефективне ведення сільського господарства в контексті продовольчої безпеки країни	165	44.	<i>Дмитро» М. І.</i> Роль недержавних пенсійних фондів в системі соціального захисту сільського населення	262
29.	<i>Галушко В.П., Завірюха А. В.</i> Проблеми та перспективи розвитку ринку м'яса в Україні	170	45.	<i>Драгунов В.В.</i> Ефективність виробництва картоплі у господарствах населення Чернігівської області	269
30.	<i>Гарасим П. М., Гарасим М. П.</i> Особливості організації економічного аналізу на підприємстві	174	46.	<i>Душка В. І.</i> Проблеми і перспективи розвитку кооперації та інтеграції у молокопродуктовому підкомплексі АПК	274
31.	<i>Герасименко І.О.</i> Організаційні засади управління інноваційною діяльністю на підприємстві	180			

Для того, щоб підприємства були ефективними, необхідно забезпечити ідний рівень концентрації виробництва. А про яку концентрацію ицтва можна вести мову, якщо в 2007 році сільськогосподарські імства Львівщини, включаючи фермерські господарства, обробляли в сільськогосподарських культур тільки 189,9 тис. га, тоді як в 1990 році тис. га. На початок 2009 року в сільськогосподарських підприємствах гі утримується тільки 28,5 тис. гол. ВРХ, з них 10,7 тис. гол. корів, що згідно у 24,4 і 17,3 разів менше порівняно з 1990 роком.

Переважає частина сільськогосподарської продукції останніми роками іляса господарствами населення. Питома вага господарств населення у іництві всієї сільськогосподарської продукції у 2007 році становила 84,2%, <у числі продукції рослинництва - 86,6%, тваринництва - 81,8%. Ці дарства виявилися більш стійкими в умовах переходу до ринкових син і відчутно впливають на кон'юнктуру ринку. Проте, дрібні ідарства можуть тільки тимчасово забезпечити населення ькогнодарською продукцією, а задовольняти потребу населення під силу інім та великим підприємствам, виробництво яких базується на інших нзаційно-техпичних та технологічних засадах. Крім того, більшість бленої продукції в господарствах населення використовується для чого споживання.

Аграрний сектор може розвиватись в ринкових умовах тільки за певної іентрації виробництва та впровадження інновацій. Так, наприклад, для нтку скотарства необхідне спрямування зусиль на відновлення поголів'я, шьність якого постійно скорочується, забезпечення племінних якостей ого стада, що вплигуло б на підвищення продуктивності та збільшення)бництва молочної продукції. Доведення поголів'я тварин до необхідної кості дуже важливо, адже матеріально-технічні можливості багатьох юдарств на сьогодні ще дозволяють це зробити. Оскільки невелике за нулм виробництво не дозволяє в повній мірі використовувати технічні >би, що стає неокупним та не дозволяє провалити сучасні технології збництва екологічно чистої продукції.

Враховуючи взаємопов'язаність між собою учасників ринку аграрної дукції, однакову кінцеву мету їх функціонування, необхідний пошук зловигідних форм їх співпраці, таких як кооперація та інтеграція. І це мас и предметом відповідної стратегії розвитку сільського господарства, і ринництва зокрема.

Найефективнішою формою кооперації є збутові, обслуговуючі та юбничі кооперативи, створені на основі кооперації основних засобів, шіїв'я тварин, паїв та природних кормових угідь, і які об'єднують юбників сільськогосподарської продукції, господарства населення, отівельників, підприємства переробної промисловості, різні обслуговуючі риемства, установи та організації.

Кооперація, по своїй суті, явище економічне і добровільне. Інтеграція с угим, наступним етапом ефективних економічних форм співпраці учасників)арного ринку.

Висновки. Запропоновані в роботі шляхи вирішення проблем виробництва сільськогосподарської продукції зорієнтовані саме на європейські підходи до організації і функціонування продовольчого ринку. Можливо тому, деякі з них можуть бути і передчасними, однак, на наш погляд, є вдалими орієнтирами для розробки подальшої стратегії розвитку.

Стратегія подальшого розвитку аграрного сектора повинна бути скерована на досягнення наступних цілей: покращення санітарно-гігієнічної оздоровчої якості сировини і сільськогосподарської продукції; підвищення конкурентноздатності і рентабельності галузей сільського господарства; забезпечення сучасного технологічно-розвинутого виробництва з врахуванням міжнародних стандартів, що забезпечить вихід продуктів українського виробника на зовнішній ринок. Для цього повинна бути розроблена державна програма дій в сфері виробництва і формування сировинної бази, в галузі переробки продукції і маркетингу та підкріплена відповідними фінансовими засобами для реалізації.

Анотація. В статті аналізується состояние производства сельскохозяйственной продукции, представлены инновационные пути развития аграрного сектора.

Література.

1. Галанець В. Г. Економічна оцінка та перспективи розвитку форм господарювання в сільському господарстві Львівської області: Монографія.- Львів: Прес-експрес-Львів, 2005. - с.88-120.
2. Саблук П. Т. Перспективи розвитку аграрної економіки України у світли наукової спадщини академіка І. І. Лукінова./ П. Т. Саблук // Теоретичні надбання академіка І.І.Лукінова та їх значення у розвитку аграрного виробництва України. - К: ННЦ "ІАЕ", 2009. - с.5-13.
3. Статистичний посібник України "Сільське господарство Львівщини" за 2007р. - К: Вид-во "Консультант", 2008 - 472с.

УДК636:338.439.4

Вишневська О. М.

*к.е.н., доцент кафедри економічного аналізу і аудиту
Миколаївського державного аграрного університету*

СТАЛІЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ

Анотація. У статті розглянуто!ЛиВишЧи% \ СЪцарьГч-економічного розвитку підприємств сільських територій в умо/МГуахф^ення кризових явищ. Обгрунтовано актуальність державної підтримки та достатності державного бюджету для фінансування запланованих заходів у напрямку реалізації програми розвитку українського села. Представлено основні аспекти подальшого розвитку та можливостей соціально-економічного зростання, підвищення платоспроможного попиту до ^аЖ-о населення.

І НАЛУ
ИЙ СЕКРЕТАР
ПОТРИ ВАЄВА

КЛЮЧОВІ слова: розвиток, криза, інфляція, платоспроможний попит населення, соціальний аспект, економічний аспект.

Постановка проблеми. Важливою складовою подальшого сталого розвитку підприємств сільських територій у напрямку забезпечення фінансової стабільності є державна підтримка. Недостатність капіталовкладень та низький рівень інвестиційної привабливості вимагає вирішення питання максимального втручання державного сектору, як основної регулюючої складової макроекономічного середовища країни, у напрямку забезпечення умов для стабільного розвитку аграрного бізнесу в усіх регіонах. Особливо гостро питання постає в умовах загострення кризових явищ, в той час коли сільськогосподарські товаровиробники не мають можливості забезпечити процес виробництва достатністю фінансових ресурсів, як власних так і залучених. Відповідно, ситуація складається таким чином, що підприємства сільських територій починаючи виробничо-господарську діяльність у 2009 році, по більшій мірі, мають значний дефіцит грошових коштів, в свою чергу це призводить до порушення розрахунково-платіжної дисципліни та неможливості проводити окремі види сільськогосподарських робіт. В тому числі із-за недостатності окремих видів матеріальних ресурсів та джерел ресурсів для фінансування всіх видів робіт.

Затверджена Кабінетом Міністрів України Державна цільова програма розвитку українського села до 2015 року (19 вересня 2007 року № 1158) передбачає не лише розроблені заходи щодо досягнення сталості розвитку аграрного бізнесу, а і фінансування заходів щодо забезпечення передбачених відповідними Департаментами Міністерства аграрної політики України заходів [1]. Загострення питання реалізації заходів пов'язане із значним зростанням дефіциту бюджету у поточному році та інфляційними процесами, які особливу гостроту набули наприкінці попереднього року. Така ситуація не може забезпечити соціально-економічного розвитку підприємств сільських територій найближчим часом, що відповідно, буде мати негативний вплив на виробничу та невиробничу сфери діяльності всіх товаровиробників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання соціально-економічного розвитку суб'єктів господарювання розкриті у роботах великої кількості науковців, як вітчизняних, так і зарубіжних, у тому числі К. Дугласа, Дж. М. Кейнса, Ф. Ліста, Т. Мальтуса, К. Маркса, Дж. Б. Шоу, а також Амбросова В.Я., Андрійчука В.Г., Єрмакова О.Ю., Лукінова І.І., Маліка М.Й., Саблука П.Т., Топіхи І.І., Царенко О.М., Червена І.І., Шпичака О.М., Юрчишина В.В. та інших. Але особливості діяльності сільськогосподарських товаровиробників та складність розробки механізму подолання економічної кризи та реалізації заходів на практиці через зміцнення сукупного ресурсного потенціалу підприємств сільських територій залишається актуальним і зараз.

Ціль роботи. Враховуючи актуальність, метою нашого дослідження є обґрунтування проблемних аспектів соціально-економічного розвитку підприємств сільських територій та обґрунтування складових подальшого розвитку в умовах загострення кризових явищ, забезпечення сталості розвитку

)
у поєднанні із позитивним впливом державної політики на основі розробленої Державної цільової програми розвитку українського села до 2015 року.

Виклад основного матеріалу. Суттєве зниження видатків Державного бюджету (у відповідності до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік) для підприємств сільських територій та аграрного сектору в цілому обмежить можливість для фінансування вже прийнятих програм підтримки товаровиробників. При цьому значна кількість запланованих заходів передбачала підвищення якісних характеристик сільськогосподарської продукції, екологізацію виробництва, що є складовою виходу вітчизняних товаровиробників на ринки Європейського союзу та інших країн світу. Умови Світової організації торгівлі вимагають від вітчизняного товаровиробника значно підвищити якісні характеристики продукції, досягти відповідності європейським та міжнародним стандартам якості, що буде мати позитивний вплив на ціноутворення та розмір загального доходу (виручки) від експортування різних видів продукції.

Значна увага в подальшому розвитку аграрного бізнесу приділяється і підтримці держави у напрямку інноваційно-інвестиційного розвитку, активізації діяльності через забезпечення сталості розвитку товаровиробників різних рівнів, тобто з урахуванням форм власності, розмірів виробництва, спеціалізації тощо. Окрім розвитку виробничої сфери передбачається розвиток соціальної інфраструктури, який спонукає покращення рівня життя всіх верст сільського населення регіонів країни. Але витрати поточного року меншою мірою спрямовані на підтримку виробничої сфери товаровиробників, більша увага приділяється науковому супроводу та фінансуванню навчальних та наукових установ. Враховуючи складові Державної цільової програми розвитку українського села, проведемо порівняльну оцінку окремих статей видатків Міністерства аграрної політики України з урахуванням коштів спеціального та загального фондів (таблиця) [2].

Загальний розмір видатків Державного бюджету України на Міністерство аграрної політики, з урахуванням негативного впливу інфляційних процесів та уповільнення темпів економічного розвитку галузей народного господарства, порівняно із попереднім роком скорочено майже на 6,0 млрд. грн. або в 1,9 рази. У тому числі серед видатків спрямованих на соціально-економічний розвиток на 3,7 млрд. грн. або в 5,2 рази.

Результати проведеної порівняльної оцінки надають можливість зробити висновок, що всі статті видатків мають значне скорочення, а відповідно негативний вплив на реалізацію заходів щодо забезпечення сталості розвитку підприємств сільських територій. Враховуючи кількість господарських одиниць (станом на початок 2009 року 57858, в тому числі 42932 фермерські господарства) абсолютний розмір виділених коштів не зможе забезпечити

реалізацію запланованих дій, а відповідно можливість отримання темпів економічного розвитку сільськогосподарських товаровиробників.

Таблиця

Порівняльна оцінка окремих статей видатків Державного бюджету спрямованих на соціально-економічний розвиток підприємств сільських

Статті видатків	територій			
	тис. грн.		Відхилення	
	2008 р.	2009 р.	тис.грн.	%
Агрохімічна паспортизація земель сільськогосподарського призначення	7900,0	790,0	-7110,0	в 10 разів менше
Бюджетна тваринницька дотація та підтримка виробників продукції рослинництва	2871771,9	500000,0	-2371771,9	в 5,7 разів менше
Селекція у рослинництві	90000,0	30000,0	-60000,0	в 3,0 рази менше
Фінансова підтримка фермерських господарств	60000,0	20000,0	-40000,0	в 3,0 рази менше
Фінансова підтримка через здешевлення кредитів	1350000,0	300000,0	-1050000,0	в 4,5 рази менше
Заходи з охорони і захисту, національного використання лісів	87000,0	17000,0	-70000,0	в 5,1 рази менше
Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва	100000,0	0,0	-100000,0	-
Забезпечення діяльності Афарного фонду	18956,7	12208,4	-6748,3	в 1,5 рази менше
Разом	4585628,6	879998,4	-3705630Д	в 5,2 рази менше

Загальний розмір видатків запланованих у напрямку розвитку сільськогосподарських товаровиробників у 2009 році також скоротився, і у розрахунку на одне сільськогосподарське підприємство становить - 15,2 тис.грн., порівняно із 2008 роком - 79,3 тис.грн. У тому числі на одне фермерське господарство, питома вага яких у загальній кількості сільськогосподарських підприємств становить 72,4%, у 2009 році - 20,5 тис.грн., у 2008 році - 106,8 тис.грн. Враховуючи вище зазначене, загальний розмір фінансування скоротився у розрахунку на одне підприємство на 64,1 тис.грн., в тому числі по фермерських господарствах на 86,3 тис.грн.[2].

У відповідності до додатків до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» передбачено кредитування Афарного фонду на формування державного продовольчого резерву, здійснення державних форвардних і заставних закупівель, товарних та фінансових інтервенцій на організованому аграрному ринку на рівні 2,14 млрд. грн. [2]. Попереднього хжу було надано кредитів на рівня 2,2 млрд. грн., які поки що не повернуті до [Державної казни. Саме тому, діяльність Аіарного фонду через недостатність фінансування не надала можливості здійснювати закупівлю зерна нового зрожаю за вигідними цінами та не вплинуло на зростання рівня закупівельних

цін до початку 2009 року. Так, восени середні закупівельні ціни на пшеницю III та IV класу не перевищували 600,0 грн. за тону, в той час як собівартість була до 900,0 гривень. З початку 2009 року ситуація дещо змінилася, в тому числі через скорочення пропозиції зерна на внутрішньому ринку, середні закупівельні ціни пшеницю III та IV класу зросли до 1200,0 грн. за тону. В той же час на державному рівні було запропоновано розпочати програму закупівлі зерна за ринковими цінами через Аграрний фонд.

Але абсолютний розмір фінансування Агарного фонду скоротився у розрахунку на одігу господарську одиницю, не передбачено коштів і на фінансування підтримки фермерських господарств у напрямку здешевлення кредитів, статті видатків по частковій компенсації вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва. Отже, проірами розроблені та почали реалізовуватися у напрямку забезпечення сталості розвитку аіарного бізнесу, а фінансування поки що не забезпечене, в тому числі чере; негативний вплив фінансово-економічної кризи. Враховуючи нагальну потребу державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників в умовах загострення кризових явищ проведемо оцінку перерозподілу коштів Державного бюджету за статтями видатків по Міністерству аграрної політики України (рисунок).

Найбільшу питому вагу у структурі видатків загального фонду займає фінансування по підготовці кадрів - 26,0%, виробничій сфері - 20,4% та компенсації Пенсійному фонду втрат від застосування платниками фіксованого сільськогосподарського податку - 14,5%, а також організація і діяльність установ у системі ветеринарної медицини - 12,1%. Найменшу питому вагу у структурі видатків займає державна підтримка сільськогосподарської лорадчої служби - 0,02%, а також наукові розробки у сфері стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції - 0,2%.

Враховуючи той факт, що за рівнем видатків 2008 року фінансування виробничій сфері становило у структурі витрат 50.5%. скорочення питомої ваги до 20,4% може призвести до значного зменшення валового виробництва сільськогосподарської продукції, особливо продукції тваринництва. За прогнозами аналітиків скорочення валового виробництва продукції рослинництва може становити до 20,0%, продукції тваринництва - на третину. Недостатнім буде і фінансування розроблених заходів щодо вдосконалення інфраструктури товарного ринку, екологізації сільськогосподарського виробництва, впровадження наукових розробок у практичне застосування тощо. Отже, забезпечити комплексну та послідовну стратегію сталого розвитку буде досить важко, що буде мати свій негативний вплив на діяльність окремих товаровиробників.

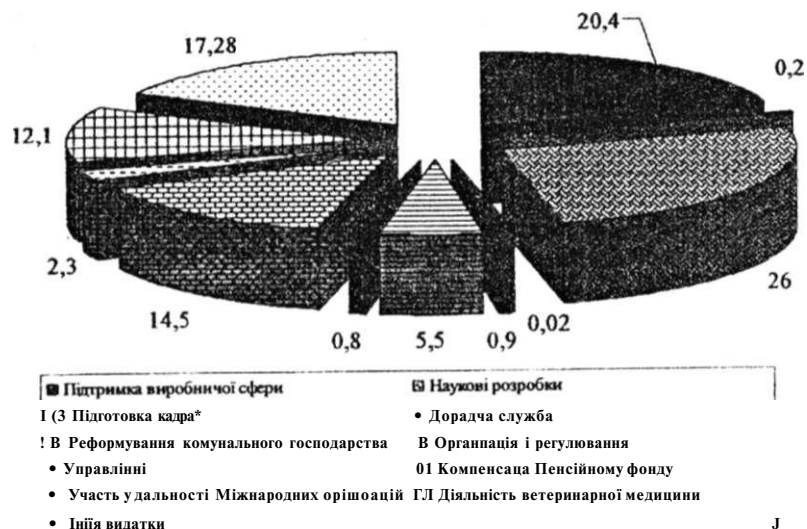

Рис. Структура видатків Державного бюджету 2009 року по загальному фонду Міністерства аграрної політики України

Про це свідчить і той факт, що для підтримки фермерських господарств у 2008 році було передбачено 60 млн. грн., що становило 1397,56 гривень на одне господарство, а у 2009 році показник скоротився до рівня 20,0 млн. грн. або 465,85 грн. на одне господарство. Забезпечити підтримку фермерських господарств із загального фонду за таких умов майже не можливо, так як основні пріоритети будуть зорієнтовані за фінансування Міністерства, установ та організацій що контролюють та регулюють діяльність товаровиробників, підготовку кадрів та покриття зобов'язань перед іншими суб'єктами державного сектору економіки. Єдиним залишається фінансування розроблених заходів із спеціального фонду Міністерства аграрної політики України та Аграрного фонду, які також страждають від значного зростання дефіциту Державного бюджету, який на початок квітня 2009 року становив більше 20,0 млрд.грн., порівняно із запланованим на кінець 2009 року - 31 млрд. грн., що вже складає 64,5%.

Отже, ситуація що складається у фінансуванні програми розвитку українського села у виробничій та невиробничій сферах потребує вирішення через активізацію інвестиційних потоків, в тому числі іноземних. Враховуючи цей факт важливою складовою є створення сприятливого інвестиційного клімату на рівні окремих підприємств, регіонів або країни в цілому з метою максимального залучення інвестованого капіталу у розвиток вітчизняного аграрного бізнесу.

При цьому обґрунтувати та реалізувати довгострокові стратегічні плани подальшого розвитку підприємств сільських територій залишається проблематичним через нерегульованість земельних відносин, невирішеність кадрових питань, демографічної ситуації, правового забезпечення, а саме головне - низького рівня зацікавленості населення сільських територій змінювати відношення до аграрного бізнесу через тривалу нестабільність та перевагу загроз над можливостями.

Висновки. Враховуючи все вище зазначене слід відмітити, що ступінь ризику не повернення коштів буде достатньо високим, але досвід зарубіжних країн показує, що в сільське господарство можна і необхідно вкладати кошти, це буде прибутковим і для інвестора і для товаровиробника в якого вкладаються кошти. А умови що склалися на світовому ринку продовольства та пріоритетність у мінімізації продовольчої кризи надають реальні можливості залучення та отримання інвестиційних коштів для розвитку та нормального існування вітчизняних підприємств, навіть в умовах загострення кризових явищ. На сучасному етапі, враховуючи проведені дослідження, ми вважаємо, що для забезпечення можливості економічного зростання та сталості розвитку підприємств сільських територій, необхідно на державному рівні мотивувати товаровиробників працювати у напрямку інтенсивного розвитку галузей та нарощування валового виробництва сільськогосподарської продукції, за позитивного впливу урегульованості земельних відносин та гарантії держави щодо прав власності на продуктивні земельні ділянки, дій у напрямку активізації інвестиційних ресурсів. При цьому державна підтримка повинна розглядатися не через фінансування діяльності окремих суб'єктів, а через врегулювання організаційно-правових механізмів ефективного співіснування всіх учасників внутрішнього та зовнішнього товарних ринків, ринку праці та фінансового ринку.

Анотація. В статті розглянуто питання соціально-економічного розвитку підприємств сільських територій в умовах загострення кризових явищ. Об'єкт актуальності державної підтримки та достаточності державного фінансування запланованих складових в напрямку розвитку українського села. Представлено основні аспекти даної проблеми.

Ключевые слова. Развитие, кризис, инфляционно-социальный аспект, экономический аспект.

Summary. Question of intensification of support and sufficiency of the state for the program of the development of ukrainian development and possibilities of social-economic population rural territories.

Keywords. Development, crisis, inflationary socio-economic aspect.

ft
o

широкого

Література.

1. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року затверджена Кабінетом Міністрів України 19 вересня 2007 року № 1158
2. Закон України «Про державний бюджет України на 2009 рік» затверджений Верховною Радою України 26 грудня 2008 року № 835-VI
3. www.ukrstat.gov.ua

УДК658.15

*Власюк Ю.О., асистент,
Таврійський державний агротехнологічний університет*

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Анотація. У статті розглянуто інформаційну складову управління інвестиційними процесами, обґрунтовано напрями функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення процесу прийняття рішень з управління інвестиційною діяльністю.

Постановка проблеми. Існуючі в країні обсяги і темпи інвестиційної діяльності свідчать про недосконалість механізму управління інвестиціями. Потреба у значних інвестиційних ресурсах для подолання економічної кризи надає особливої ваги питанням, пов'язаним з управлінням інвестиційною діяльністю як на загальнодержавному рівні, так і на мікрорівні. Як зазначають фахівці в сфері управління [6], усі нововведення менеджменту пов'язані з пошуком, систематизацією, обробкою та використанням значних обсягів інформації, що обумовлює важливість інформаційної складової управління інвестиційними процесами.

Аналіз **останніх досліджень та публікацій.** Питанням управління інвестиційною діяльністю приділено значну увагу в роботах вітчизняних і зарубіжних економістів. Проблеми інформаційного забезпечення менеджменту розглянуто в працях Вовчак І.С., Гордієнко І.В., Новак В.О., Твердохліб М.Г. та інших фахівців. Проте питання інформаційного забезпечення управління інвестиційними процесами потребують подальших досліджень.

Цілю **роботи** є дослідження інформаційно-аналітичної складової управління інвестиційним процесом.

Виклад основного матеріалу. Управління інвестиційною діяльністю на іacro-, мезо- і мікрорівнях здійснюється під впливом інформаційної складової. До групи інформаційних факторів управління інвестиційними процесами кожна віднести наявність проіресивних інформаційних систем на підприємстві та функціонування каналів обміну зовнішньою інформацією.

Наявність, доступність інформації та вміння її використовувати відіграє значальну роль у розвитку всіх економічних процесів. Це твердження шаходить своє відображення не тільки в науковій літературі, а й на практиці.

Зокрема Управління зовнішніх відносин та зовнішньоекономічної діяльності Запорізької облдержадміністрації ініціювало проведення всебічного аналізу умов інвестиційної діяльності через виявлення позитивних надбань, негативних факторів інвестиційного середовища країни та регіону.

Респонденти акцентували свою увагу на таких факторах, які чинять найбільший негативний вплив на формування привабливого інвестиційного іміджу України та Запорізької області, зокрема, та гальмують ефективний розвиток діяльності опитаних компаній. Під час анкетування 39 % респондентів наголосили на такій проблемі, як відсутність належного інформаційного забезпечення потенційних інвесторів про економічний та інвестиційний потенціал України та Запорізької області, зокрема; третина респондентів повідомили, що відчувають брак інформації про джерела інвестицій на регіональному рівні.

Це додатково підкреслює необхідність організації системи управління інвестиційною діяльністю, в основі якої має бути принцип комплексного поєднання нормативної, фінансового та інформаційно-аналітичного забезпечення інвестиційного процесу. Основними напрямками функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення процесу прийняття рішень з управління інвестиційною діяльністю є наступні:

- своєчасне забезпечення інформацією про стан інвестиційного ринку, удосконалення системи розкриття інформації на ринку цінних паперів;
- застосування методів системного аналізу й економіко-математичного моделювання, які дають змогу відповідно точно оцінити параметри інвестиційного ринку;
- постійне інформування підприємств про зміни у зовнішньому середовищі, які здійснюють визначальний вплив на інвестиційну діяльність;
- орієнтація на широкі канали джерел інформації з можливістю застосування усього комплексу даних (текстова і графічна інформація, математичні моделі, динамічні показники тощо);
- виявлення можливостей корисування напрямів ведення інвестиційної політики в країні.

Важливим з точки зору інформаційної **інтеграції** є створення баз даних з характеристикою продукції, технологічними процесами, умовами постачання тощо, а також забезпечення доступу потенційних партнерів до цих баз даних. Інтеграція окремих автоматизованих систем управління дозволяє здійснювати моделювання різних процесів на підприємстві на базі аналізу дуже широкого кола даних [3].

Отриманий > наукових установах первинний експериментальний матеріал слід накопичувати в комп'ютерних базах даних. Така інформація повинна бути докладною, швидко надходити в базу даних і не повинна містити помилок. Для цього слід користуватися приладами для електронного збору матеріалів і послугами Internet для їх передачі [2].

невизначеності у виробничому процесі. Відповідно до цих умов стратегія розвитку персоналу ґрунтується на відносно сталих вимогах до рівня професійної майстерності працівників, завдання служби управління персоналом зводяться в основному до підтримки досягнутого рівня для недопущення зниження обсягів прибутків або погіршення якості товарів чи послуг шляхом здійснення безперервного підвищення кваліфікації працівників.

Висновки. В умовах, посилення конкуренції на ринку важливого значення набувають такі складові конкурентоспроможності персоналу підприємства, як освіта, професійні знання, уміння та практичні навички; відповідність психофізіологічних і соціально-психологічних особливостей людини вимогам професії. Одним із завдань управління розвитком персоналу є забезпечення організації тими працівниками, які здатні реалізувати стратегію управління компанії, мають для цього необхідні здібності та компетенцію. Необхідно керівництву господарства створити кадрову службу, яка б займалася процесом підбору персоналу, переміщенням спеціалістів, розробляла б плани щодо підвищення кваліфікації працівників.

Отже, правильний вибір стратегії підприємства в цілому та стратегії управління персоналом на сучасному етапі є одним з важливіших факторів іфективної діяльності сільськогосподарських підприємств. Обрана для ЗАТ «Оберіг» стратегія персоналу дозволить стабілізувати ситуацію на підприємстві отримати додаткові конкурентні переваги в умовах фінансової та економічної кризи.

Анотация. В условиях сложной экономической ситуации сельскохозяйственным предприятиям становится все тяжелее функционировать на рынке. Поэтому необходимо шательно использовать свои конкурентные преимущества. Для этого нужно избрать стратегию предприятия и соответствующую ей стратегию персонала, который отвечает логиям деятельности данного хозяйства.

Summary. In the conditions of difficult economic situation to the agricultural enterprises comes all heavier to function at the market. It is therefore necessary correctly to use the mpetitive edges. For this purpose it is needed to choose strategy of enterprise and proper to it ategy of personnel which answers the terms of activity of llus economy.

Література.

1. Кибанов А.Я. Управление персоналом организации/ А.Я. Кибанов - М.-ИНФРА, 2006.-512 с
2. Завадський І.С. Підручник для студ. екон. спец.ВНЗ/ Й.С. Завадський - К: Вид-во Європ. Ун-ту,2003-640с.
3. Молл Е.Г. Менеджмент: организационное поведение7 Е.Г.Молл - М., 1998. - 155 с.

Збірник
наукових праць
Таврійського державного
Агротехнологічного університету
(економічні науки)

2009 - № 5

Зк.,.,.,нк-Таврійський державний агротехнологічний університет

Погляди редколегії не завжди збігаються з позицією авторів.

Комп'ютерна верстка:
Григор'єва Г.М.

Адреси редакційно-відавничого відділу:

ТДЛТУ
пр-тБ. Хмельницькою, 18. ауд. 2.206
м. Мелітополь
Запорізька обл.
72312, Україна
тел./факс. 8(0619)42-12-47
e-mail: nni-tsauwvancx.ru

свідоцтво про державну реєстрацію
КП №14207-31781' від 30.05.2008

Підписано до друку 05.06.2009 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Ум.-друк. арк. 10.
Тираж 150.

Мелітопольська типографія «Люкс»
ШІІ Нерсекун В.М. св. ДК № 1125
72312, м. Мелітополь, вул. К.Маркса, 10
тел. 8(06192) 6-88-38

Надрукованоізготовогоорипнал-маке.ууМел.топольськійтипографій^юкс^